

El desconcert del cardenal Rouco Varela (conte de Nadal)

written by Lluís Busquets | 31 de desembre de 2023

Article publicat al [Diari de Girona](#), el 25 de desembre de 2023.

Retirat al seu pis d'alt nivell, l'arquebisbe emèrit de Madrid i cardenal Rouco Varela, ell que havia manat a l'Església Espanyola com ningú, fins i tot fent anul·lar el primer matrimoni de la reina espanyola, llegia i rellegia una carta que li havia arribat signada per un mossèn desconegut. Però, qui s'havia pensat que era, aquell mossèn? Deia així:

«Benvolgut, per a Jesús, el perdó és sempre gratuït. Quan guareix un paralític (Mc 2,15-17) li perdona els pecats sense exigir abans penediment ni reconeixement de la culpa ni manifestació dels seus errors ni conversió. És pura gratuïtat. Jesús canvià la seqüència jueva delictes-penediment (teixuvà)-perdó (primer una cosa i després, l'altra) per una misericòrdia total, un perdó incondicional, a la recerca d'una transformació personal. Jesús prefereix el perdó a la justícia d'un judici, perquè es poden judicar determinats fets de moltes maneres: «No judiqueu, i no sereu judicats. Perquè tal com judiqueu sereu judicats, i tal com mesureu sereu mesurats» (Mt 7,1-2). Els Tribunals de Justícia haurien d'entendre-ho. El Parenostre, que esmenta el perdó i bandeja la justícia, és crucial en aquest punt: «Perdona les nostres ofenses [pecats, dirà Lluç],/ així com nosaltres/ perdonem els qui ens ofenen...» (Mt 6,12; Lc 11,4a).» Res d'estrany que Lluç (4,18-19) empli la profecia del Tritoisaies en referència a Jesús: «L'Esperit del Senyor, Déu sobirà,/ reposa sobre meu,/ perquè el Senyor m'ha ungit./ M'ha enviat/ a portar la bona nova als pobres,/ a curar els cors desfets,/ a proclamar als captius la llibertat/ i als presos el retorn de la llum,/ a proclamar/ l'amnistia

[any de gràcia] del Senyor,/ el dia que el nostre Déu/ farà justícia...» (Is 61,1-2).

«Senyor cardenal, no faci passar la unitat d'Espanya com a bé moral quan és una simple qüestió ideològica seva. Ah, i perdoni: s'ha de saber perdre i perdonar. Si Déu no ens amnistia, a vostè i a mi, malament rai! Li prego que repensi la seva vida davant del pessebre amb Jesús entre bolquers. Bon Nadal. Seu afm, mossèn Francesc.»

Però qui era, aquell mossèn que pretenia donar-li lliçons? S'havia declarat contrari a l'amnistia, ell, sí. El comunicat deia que era «profundament immoral», sí. I què? Ell i tota la seva camarilla de bisbes espanyols que li feien de botafumeiro: Munilla, Gómez Sierra, García-Magan, secretari de la CEE... Espanya no es pot trencar! Una, gran i... S'esborrà del cap l'eslògan franquista. Li agradés o no, ara caldria aguantar quatre anys més de Pedro Sánchez! Va tornar a revisar el sobre de la missiva. Venia de Nunciatura Apostòlica! Quines influències devia tenir aquell mossèn amb Nunciatura? Ja se n'assabentaria! Encara tenia amics a certs llocs!

A la sala d'estar hi tenia cinc figures de pessebre: Maria, Josep, el Nen, el bou i la mula. Les va mirar com un acte reflex. Seria mesurat com ell mesurava? Amb un flaix al cervell va revisar en panoràmica els moments crucials de la seva vida.

Cert. El papa Joan Pau II no havia perdonat a Tarancón que boicotegés un concordat entre Espanya i el Vaticà. El 1982 (el papa arribà a Espanya dos dies després que el PSOE guanyés les eleccions), a Santiago de Compostela, on anà a celebrar l'Any Sant, el papa juntament amb Eduardo Martínez Somalo, substituït a la Secretaria d'Estat (tercer càrrec vaticà) i molt proper a l'Opus Dei, es reuniren amb l'arquebisbe Àngel Suquía. Seria el nou titular de Madrid perquè calia substituir Díaz Merchán, massa afí a Tarancón, davant la CEE. El seu lloc a Santiago l'ocuparia el bisbe auxiliar A. Rouco Varela, condeixeble de

Ratzinger, quan ambdós estudiaven a Múnic. Aquella coneixença l'espremeria. El cartograma estava dissenyat. A Tarancón, encara arquebisbe de Madrid, li tocà d'acompanyar el Pontífex: «Vaig estar nou hores amb el Papa i no em va dirigir paraula!», declarà. Se li acceptà la dimissió el 1983. El 1985 el nou Nunci Mario Tagliaferri va fer i desfer al seu gust i va saber jugar amb el poder socialista i mantenir-lo a ratlla. Quan el 1989 el papa tornà a Espanya a celebrar la Jornada Mundial de Joventut a Santiago, la seva feina soterrada i involutiva havia donat el seu fruit. Com a bon diplomàtic, quan el 1995 Tagliaferri abandonà Espanya, ja sabia que a les eleccions del 1996 guanyaria el PP d'Aznar. Feia dos anys que Rouco Varela era arquebisbe de Madrid. Del 1999 al 2005 presidí la Conferència Episcopal Espanyola (CEE). Contra la pastoral dels bisbes bascos *Preparemos la paz* (3-VI-2002), va voler imposar un document doctrinal, *Valoració moral del terrorisme a Espanya, de les seves causes i les seves conseqüències* (3-XI-2002), adoctrinant sobre el nacionalisme, que amb 13 vots contraris procedents dels bisbes catalans i bascos va quedar en simple «Instrucció». De fet, considerant una única nació espanyola, assegurava que la unitat d'Espanya era un bé moral a mantenir. El 2005 els bisbes catalans no li van fer confiança i governà la CEE Ricardo Blázquez (2005-08). Rouco –l'esquira contra Catalunya del qual, augmentà–, seguia influïnt amb la complicitat del cardenal Cañizares (vicepresident de la CEE, 2005-08) i encara tornà a proclamar-ne l'adoctrinament amb *Orientaciones morales ante la situación actual de España* (23-XII-2006). Quan es va fer amo i senyor de la CEE (2008 a 2014), el 4-X-2012, després de la magna manifestació catalana de l'11-IX (1,5 milions de persones), la CEE mostrà «una gran inquietud per les propostes polítiques encaminades a la <desintegració unilateral> d'Espanya» i, poc abans les eleccions al Parlament català, la CEE publicà *Ante la crisis, solidaridad* (3-X-2012), un document que emmascarava un Annex titulat «Sobre los nacionalismos y sus exigencias morales» i que repetia, per exemple, el núm. 35 de les Orientaciones: «Poner en peligro la convivencia de los

españoles, negando unilateralmente la soberanía de España [...] no sería prudente ni moralmente aceptable. Pretender unilateralmente alterar este ordenamiento jurídico [...] es inadmisibile.» Qui s'havien pensat que eren, els catalans?

Tornà a llegir la carta i es tornà a fixar en la signatura.

A la Domus Sanctae Marthae del Vaticà, el papa Francesc, davant del pessebre, mig somreia davant la figura de Jesús al bressol. Si no fos perquè era de guix, gairebé asseguraria que li havia picat l'ullet.